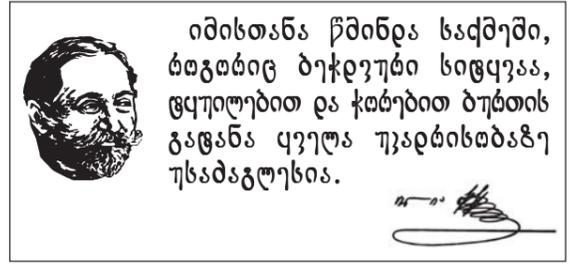

საქართველოს

დაარსებულია 1918 წელს.

შაბათი, 28 ივლისი, 2012 წელი.

№143 (7019)

რუსულენოვანი

ელექტრონული ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@wanex.ge ვებ გვერდი: www.open.ge ფასი 50 თეთრი.

გზერა ნისლიანი ალბიონისკენ

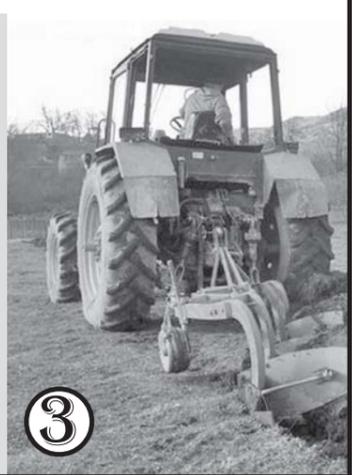

10

წუხელ ლონდონში საზეიმოდ გაიხსნა XXX ოლიმპიური თაბაშაბი. წარბაბებებს ვუსურვებთ ჩვენს სპორტსმენებს!

როგორ წამოვნიოთ სოფლის მეურნეობა?

საქართველოს არა აქვს იმის შესაძლებლობა, რომ მიწები არაბანიშულეზისამებრ გამოიყენოს. მისი ტერიტორიის მხოლოდ ერთი მესამედი ვარბისი დასახლებიზისათვის. აქედან, მნიშვნელოვანი ნაწილი მიწებიზა მწირი და ნაკლებამოსავლიანი.

3

ღარი დაღმა დაეშვა, ფასებმა პირი აღმა იბრუნეს

5

გაქურდულ „მონიჭორს“ უსხოელი კოლეგები ეხმარებიან

4

მოქალაქეთა ნაწილი დასვენებას უსახსრობის ბამო ვერ ახერხებს

თაფუბების დამოკრატია

11

წერტილები – „ლევილის დედას“

6

ყრუ ნაცვების გასაგონად!

ღაგვირუნეთ საგამომცემლო ჟურნალისტიკა

გაძეგრული „სტუდია მონიტორის“ მხარდასაჭერად მსოფლიო საგამომცემლო ჟურნალისტიკაში საქველმოქმედო კამპანია დაიწყო. კამპანიის სახელწოდებაა „დაბრუნეთ საგამომცემლო ჟურნალისტიკა საქართველოში“. კამპანიის ინიციატორი გამომცემელი ჟურნალისტიკა ასოციაციის ხელმძღვანელი, შოლანდიელი ჟურნალისტი ჰენკ ვან ესია. მან, კამპანიის ფარგლებში, შესაწირი მინიმალური თანხაც დააწესა ნ აშშ დოლარის ოდენობით. ამ დროისთვის მითითებულ ვებსაიტზე უკვე ათას დოლარზე მეტი თანხაა გადარიცხული. თანხის შეგროვება 3 თვის განმავლობაში გაგრძელდება. შიგნით 22 ივლისის „სტუდია მონიტორის“ ოფისი 22 ივლისის ღამით გაქურდა. სტუდიის ჟურნალისტიკის განცხადებით, დაკარგულია 35 ათასამდე დოლარის ღირებულების ტექნიკური აღჭურვილობა და ჟურნალისტიკის სამუშაო მასალები. მოგსდართან დაკავშირებით გამოქვამს შინაგან საშიშროებასთან დაკავშირებით დახარშულად.

„სტუდია მონიტორის“ ჟურნალისტიკის 22 ივლისის მათ ოფისში მომხდარი ქურდობის შემდეგ მუშაობის გაგრძელება ერთი ნათხოვარი ვიდეოკამერით და 3 ცალი პირადი ლეპტოპით უნევთ. როგორც სტუდიის დამფუძნებელი და ჟურნალისტი ნანა ბიგანიშვილი ამბობს, ელექტრონული ფოსტის შემოწმებასაც კი ერთმანეთს სთხოვენ. ამ ფონზე კი, როცა 2007 წლიდან დღემდე ნაგროვები ტექნიკა და სამუშაო მასალა დაკარგეს, მსოფლიო საგამომცემლო ჟურნალისტიკის ქსელის მიერ დაწყებული მხარდაჭერის კამპანია უდიდეს მორალურ დახმარებად მიიჩნიათ.

„როცა რჩები ასე ცარიელ ოფისში და არც ტექნიკა გაქვს და არც არაფერი, ყველაფერი დაგვარგეთ, რასაც ამდენი ხნის განმავლობაში ვაგროვებდით 2007 წლიდან, რაც დაარსდა ჩვენი სტუდია და რაც დავიწყეთ მუშაობა, და როცა ვიგებთ, რომ ასეთი კამპანიაა გაჩაღებული, ძალიან სასიამოვნოა და მადლობა მინდა გადავუხადო ყველას – როგორც ჩვენს უცხოელ, ასევე ქართველ კოლეგებს“, – ამბობს „სტუდია მონიტორის“ ერთ-ერთი დამფუძნებელი და ჟურნალისტი ნანა ბიგანიშვილი.

საღიზიანებელი ფორუმები და კითხვულურად, ვინ ვართ და პასუხს სცემენ პოლ რადუზ ბრანტ ჰიუსტონი, დევიდ კაპლანი, დრიუ სალივანი...

„მონიტორის“ დამფუძნებლის ნინო ზურიაშვილის თქმით, გამოცემის ფარგლებში, სტუდიის ჟურნალისტიკები უკვე

დაკითხეს. მათ იმედი აქვთ, რომ გამოცემა შედეგს მალე გამოიღებს. ნინო ამბობს, რომ საერთაშორისო კამპანია, რომელიც ქურდობასთან დაკავშირებით მათი წერილის გავრცელებას მოჰყვა, ძალიან მნიშვნელოვანია. სტუდიის ჟურნალისტიკები მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებიდან იღებენ წერილებს კოლეგა ჟურნალისტებისგან. ისინი, თავის მხრივ, დაინტერესებულ ადამიანებს ინტერნეტო-

კამპანიაში ჩართული რედაქციის საგამომცემლო ჟურნალისტიკა, „ორბანიზაციული დანახარჯებისა და კორუფციის გაშუქების პროექტის დირექტორი პოლ რადუზ უზუნაბა რადიო „თავისუფლება“, პროექტის ფარგლებში უკვე 5 წელია მუშაობს, თანამშრომლობს ქართველ კოლეგებთან, განსაკუთრებით კი „სტუდია მონიტორის“ ჟურნალისტიკასთან. ამდენად, მისთვის მნიშვნელოვან-

რა თქმა უნდა, ჩვენ ყველას გვინდა, რომ „სტუდია მონიტორი“ დაუბრუნდეს მუშაობას.“

მათთვის უფრო მეტად ფასეული იყო არა ის ძვირადღირებული ტექნიკა, რომელიც მუშაობს სტუდიაში, არამედ ის მასალები, რომლებზეც მუშაობდნენ ამ სტუდიის თანამშრომლები, – ამბობს ზვიად ქორიძე და იქვე შენიშნავს, ხელი-სუფლავა მუშაობდა იმავე ლაპარაკებს, რომ მუშაობაში მარცხის ფაქტორი მნიშვნელოვნად შემცირებულია და სწორედ ამიტომ მიღწეა მუშაობის კარცის ამგვარი მასშტაბური სახე დროულად უნდა გამოიძიონ.

საქმის დროულად გამოქვამის მოთხოვნით განცხადება „ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის“ ქართული ფილიალის სამართლებრივი დაცვის ცენტრამაც გააპროცესა.

განცხადებაში ნათქვამია, რომ მნიშვნელოვანია სწრაფი და ეფექტური გამოძიება „სტუდია მონიტორის“ საქმეზე, რათა ჟურნალისტიკის მიეცეთ შესაძლებლობა დაიბრუნონ მასალები და ტექნიკა და აღადგინონ მუშაობის ჩვეული რეჟიმი. თავად „სტუდია მონიტორის“ ჟურნალისტიკები კი აცხადებენ, რომ ისინი საქმიანობას, მართალია, მცირე შეფერხებით, მაგრამ მაინც აუცილებლად გააგრძელებენ.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურში ამბობენ, რომ, გამოძიების ინტერესებიდან გამომდინარე, ამ დროისთვის კომენტარს ვერ გააკეთებენ.

კამპანიის ფარგლებში – „დაბრუნეთ საგამომცემლო ჟურნალისტიკა საქართველოში“ – უცხოელი ჟურნალისტები თანხას სამი თვის განმავლობაში შეაგროვებენ. თანხის ჩარიცხვა საქართველოდანაცაა შესაძლებელი საბანკო ანგარიშიდან პლასტიკური ბარათის მეშვეობით მითითებულ ვებსაიტზე.

ნინო ზურიაშვილი, რადიო „თავისუფლება“

გაქურდულ „მონიტორს“ უსსოელი კოლეგები ეხმარებიან

რუმის მეშვეობით აცნობენ „მონიტორის“ საქმიანობას.

„ხალხი შემოდის ფორუმზე და კითხულობენ, ვინ ვართ და პასუხს სცემენ – ძალიან ცნობილი გამომცემელი ჟურნალისტიკები – და ისინი მხარს გვიჭერენ და მოუწოდებენ საზოგადოებას, რომ მხარი დაგვიჭირონ ფინანსურად და ეს ჩვენთვის ასევე არის ძალიან დიდი მორალური მხარდაჭერა.“

კამპანია „დაბრუნეთ საგამომცემლო ჟურნალისტიკა საქართველოში“ პოლანდიელმა საგამომცემლო ჟურნალისტმა ჰენკ ვან ესიამ დააარსა. მან სპეციალური ვებგვერდი დაამზადებინა თანხის შეგროვებას დაიწყო. როგორც

ნიუ ქარტველ კოლეგებს დაუდგინა ბვირდში: „ჩვენ ვიცით, რომ საგამომცემლო ჟურნალისტიკა საქართველოში კრიტიკის ქარცეცხლშია წლების განმავლობაში და ადრეც შექმნილი პრობლემები. გვინდა დავეხმაროთ ჩვენს ქართველ კოლეგებს. მას შემდეგ, რაც „სტუდია მონიტორი“ გაქურდა, ამის შესახებ ვატიკობინებთ ჩვენს სხვა კოლეგებს და საერთაშორისო საზოგადოებას. ორი მიმართულებით ვმუშაობთ: ვცდილობთ, რომ „სტუდია მონიტორი“ ახალი გრანტი მოიპოვოს და, მეორე, საგამომცემლო ჟურნალისტიკის გლობალურ ქსელში გაერთიანებულთა შემოწირულობებით მოვიზიდოთ თანხა, რათა დავეხმაროთ ტექნიკის შექმნაში.“

ღატაკი საქართველო

ზუბაიდიში ბოლო 2 წლის განმავლობაში ორი ტურისტული სააგენტო დაიხურა. მათი ხელმძღვანელები სააგენტოს დახურვის მიზეზად მოქალაქეთა დაბალ მომართულობას ასახელებდნენ. დღეს ქალაქში ტურისტული ბიზნესით დაკავებული ერთი არასამართლებრივი ორგანიზაცია და ერთი ტურისტული სააგენტოა.

რადიო თავისუფლება დაინტერესდა, ახარებაზე თუ არა მოქალაქეები ზაფხულის ცხელ დღეებში დასვენებას და ამ კითხვით მათ ზუბაიდიის ქუჩაზე ადგილობრივებს გაესაუბრა.

„სად არის, შვილო... დასვენების დრო სად მაქვს?“

„კი, ჩემები წავლენ ზღვაზე – სარფში, იქ ვისვენებთ 10 წელი.“

„კი, ერთი კვირით გავდივარ ზღვაზე.“

„ანაკლიამდე შორი არ არის და ვბრუნდებით ისევე უკან, სახლში. მე, პირადად, დასვენების სურვილი არ მაქვს. მესურვებთ? რა საზღვარგარეთი... საქართველოს ფარგლებში ვერ დავდივარ.“

„როცა ჩამოვდივარ, ბავშვებთან ერთად მთელ საქართველოს დავივლი: ბათუმი, ანაკლია, ბორჯომი, კახეთი და მოვიარე. მე უკრაინიდან, ოდესიდან ჩამოვდი.“

„მე არ მაქვს დასვენების საშუალება. მესამე შვილიშვილს ველოდები და ბევრი სხვა რამეა საჭირო, სამსახურიც არ მაქვს.“

„არ მაქვს ახლა საშუალება და არც მექნება. არ შეიძლება არაფერი, რადგან სამუშაო არ არის.“

„ვის არ უნდა დასვენება. ლტოლვილი კაცი ვარ და ძლივს ვარჩენ ოჯახს. მარტო 28 ლარი მაქვს და როგორ უნდა წავიდე დასასვენებლად?“

ძირითადად ამოწმობენ თუ არის ბორჯომში, სანთარში და ცხაბაში. ეს სამი კურორტი მასხინალურად იტვირთება. ზამთარშიც დადინა ზაპურიანში, გვარამი იმდენი დატვირთვა არ აქვს, რამდენიც ბორჯომსა და სანთარს... გვეუბნება ლალი ივარდავა არასამართლებრივი ორგანიზაცია „ჯანდაცვის კავშირ-

მოქალაქეთა ნაწილი დასვენებას უსახსრობის გამო ვერ ახერხებს

რი“ 2005 წელს დაარსდა. თავდაპირველად ის მოქალაქეებს ჯანმრთელობის დაზღვევის სხვადასხვა პაკეტს სთავაზობდა, თუმცა, როგორც ორბანიზაციის უფროსის მოადგილე ლალი ივარდავა აცხადებს, მოგვიანებით მოხსარებალადი საგამომცემლო კურორტებით დაინტერესდნენ და ორბანიზაციამ სადაზღვევო პაკეტებს ტურისტული მომსახურებას დააბრუნა. ლალი ივარდავა აცხადებს, რომ „ჯანდაცვის კავშირს“ გვირგი მომხმარებელი ჰყავს, რაც, მისი თქმით, სხვადასხვა

ტურებზე ხელმძღვანელებს ფასებზე განაპირობა.

ლალი ივარდავა განმარტავს, მოხსარებალადი ძირითადად საგამომცემლო კურორტებით ინტერესდებიან, ძველნი საზღვრებს გარეთ დასვენებას კი ახალ-დასმორენიებული ფყვილია უკვეთენ.

რვედ ძირითადად ბალორუსიისა და უკრაინის ტურისტული სააგენტოების დასმარებით ვმუშაობთ. ადგილობრივები ნაკლებად არიან დაინტერესებული... ამგვარ არჩილ თოღუა.

„რაც შეეხება საერთაშორისო ტურისტული კომპანია „კასარის“, ის მიმდინარე წლის მანში განიხნა და, როგორც მისი მარკეტინგის მენეჯერი არჩილ თოღუა აცხადებს, კომპანია ბალორუსიისა და უკრაინის ტურისტული სააგენტოების დასმარებით იღებს მომსახურებას. ადგილობრივებისთვის კომპანიას ჯერჯერობით შთთავაზება არ აქვს, თუმცა, არჩილ თოღუას თქმით, სამი თვის განმავლობაში არც არავედ მოსულა ძველნი შიგნით ან მის საზღვრებს გარეთ დასვენების ასურველი.“

„რადგანაც ტურისტული კომპანია ახლად დაფუძნებულია, ჯერჯერობით ფართო მასშტაბებზე არ გავსულვართ. ჩვენ ძირითადად ბელორუსიისა და უკრაინის ტურისტული სააგენტოების დასმარებით ვმუშაობთ. ადგილობრივები ნაკლებად არიან დაინტერესებული. თუკი ვინმე დაინტერესებული იმით, რომ მუშაობა დაიწყო, კითხულობენ, არის თუ არა გიდის ან მენეჯერის ვაკანსია.“

არჩილ თოღუას თქმით, კომპანია მინიმუმ ორი წლის განმავლობაში უცხოელ ტურისტებს შთთავაზებას ტურებს. რაც შეეხება ადგილობრივებს, არჩილ თოღუა იმედოვნებს, რომ საარქივო კამპანია დასრულების შემდეგ დასვენების ასურველთა დაინტერესება გაიზარდება, რაც კომპანიას ახალი პაკეტების შთთავაზების საშუალებას მისცემს.

თამარ ზანთარანი, რადიო „თავისუფლება“

ეროვნული ვალუტა

თუკი ეროვნული ვალუტის კურსი მყარი არ იქნა, შე-

სადლო, შემოდგომისა და არჩევნების მოახლოება ინფლა-

ციური პროცენტებით აღინიშნოს. წლის დასაწყისიდან მო-

ყოლებული ლარი 1,62-1,63 დიაპაზონში მერყეობდა. თუმ-

ცა, ივნისიდან ლარი გაუფასურება დაიწყო და დღეისათ-

ლარი დღემ დაეშვა,
ვასებამ პირი
აღმა იბრუნეს

გაბრძობა, ეროვნული ვალუტის მიმართ დროულად და-

„ზოგადად, საქართველოში კურსის ცვალებადობა“ გა-

უფასურების კუთხით პირდაპირ აისახება ხოლმე პრო-

დუქტის ფასზე, რადგან საქართველოში იმპორტირე-

ბული პროდუქტის წილი მაღალია. ამ უმნიშვნელო

ცვლილებამ არა მგონია, რაიმე მნიშვნელოვანი გავლენა

ღვა

აღამინათა ფანტაზია უსაზღვ-

რო, უკიდურესი რომა, გური ოტო-

ბაიას ლექს „მაფშალია“, იგივე

„ბულბულის“ პლაგიატებმა დამიმ-

ტიციეს. ცოცხალი, საღ-საღამათ,

დაც ფ. მამფორია ისევე მღერის

„მაფშალიას“. ტექსტის ავტორად შა-

პით თეთრმა ლევან ლვინჯილია წაიწი-

მაფშორიანმა უაზარო განაცხადა, ვიცი,

ეს ლექსი რომ გური ოტობაიასია და

ყველა ტელე, რადიო თუ ჟურნალ-გა-

თვის შემდეგ, ქუჩაში შემთხვევით შე-

ჩანებულა ლვინჯილია გური უთხ-

რა, ლექსი მომღერალს მე მივანოღე.

ვის, რატომ, არ დაუკონკრეტებია.

ამ ვიცი, ვიცი, ვიცი, ვიცი, ვიცი, ვიცი,

ინფორმაცია

გაბრძობის ტაქტიკის
აღმავალი საშუალებები
გრაფიკულად

ამის შესახებ „ინტერპრესნიუსს“

კულტურული მეგვიდროების დაცვის

რაბათის სინის
რესტავრაციის
გუშა დაიწყო

ახალციხეში, რაბათის ციხის რეს-

ტავრაციისას მუშა დაიღობა. როგორც

გაზეთი „სამხრეთის კარიბჭე“ იუწყე-

ბა, მუშა ციხის ერედიდან გუშინ საღა-

მოს ჩამოვარდა.

ყოველკვირეული ლიტერატურულ-კულტურული ჩანაწერი №194

...„მისი დაკრძალვა დაგვიანებით მოხდა, რადგან ელოდებოდნენ საქართველოდან ნათესავების ჩამოსვლას. სამწუხაროდ, გაუგებარი მიზეზების გამო მათი ჩამოსვლა ვერ მოხერხდა, რაც ფრიალ სამწუხაროა. – წერდა ემიგრანტული გაზეთი „დროშა“. 10 აგვისტოს, ნაშუადღევს 4 საათზე ნამეტია ბერძენიშვილის ცხედარი, ცოცხალი ყვავილებით და გვირგვინებით დამშვენებული დაასვენეს შატოს სასტუმრო დარბაზში, სადაც შესრულდა საეკლესიო წესის აგება. გალომბდა ქართული გუნდი...

„ლევილის დედად“ წოდებული ნამეტია ბერძენიშვილი, რომელიც მეუღლესთან, ლევენდარულ მებრძოლთან ვალოდია გოგუაძესთან ერთად საქართველოს მტრების წინააღმდეგ იარაღით ხელში, იბრძოდა ჯავშნოსან მატარე-

და ბოლოს 1945 წელს, დიდი მეცნიერის სამშობლოში გამოგზავნების დროს.

უკანასკნელ ბარათში ექვთიმე თაყაიშვილი თავის კეთილმოსურნე და მზრუნველ ოჯახს – ნამეტია ბერძენიშვილს და ვალოდია გოგუაძეს მომავალში სამშობლოში დაბრუნებაზე ესაუბრება, რადაც გზემსაც სახავს, მაგრამ... ცნობილია,

კვირის ლიტერატურული მემკვიდრეობიდან

წერილები – „ლევილის დედას“

რა ბედი ეწია ამ დიდ მეცნიერს საბჭოთა საქართველოში...

„დედაშვილობას მეტს არ ვთხოვ, შენს მიწას მიმბარეო, ცა – ფირუზ, ხმელეთ – ზურმუხტო, ჩემო სამშობლო მხარეო“.

მას შემდეგ, რაც ემიგრაციიდან დაბრუნებულმა „საქართველოს მეჭურჭლეთუხუცესმა აკაკის ეს სული შემძვრელი სიტყვები თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში წარმოთქვა, სამადლოებელზე გვერად მეტი უმადურობა ხვდა თავის მონატრებულ სამშობლოში...

საქართველოს განძის გადამრჩენს თავის საბოლოო გზაზე სულ რამდენიმე ადამიანი მიაცილებდა.

ეს სევდისმომგვრელი ბარათები ექვთიმე

თაყაიშვილის ემიგრაციის წლებს და მის სულიერ განწყობასაც კინემატოგრაფიული კადრის სიზუსტით ასახავს.

**Belgique
Broxelle
23 rue Paul 4 auters
1931 წლის
28 ოქტომბერი
ქვირფასო ჩემო ნამეტია!**

უკვე მესამე კვირაა, რაც ბრიუსელში ვარ, თავს უკეთ ვგრძნობ, პატივისცემა დიდი მაქვს, ერთობ მოწიწებით და ხალისით მეპყრობიან. ისე

ვარ მოწყობილი, ანუ უკეთ ვთქვათ, შინა ისეა მოწყობილი, რომ არც მე რამეს ვუშლი ჩემს მეტად ლმობიერ მასპინძლებს და არც ისინი მე მიშლიან მუშაობაში. რაკი აქ ჩემი გარდაცვლილი მეუღლის ნინოს მეგობრებს არ ვხედავ და ნინოზე საუბარი იშვიათად შემხვდება, ისე გული აღარ მესკვნის და ტირილი არ მომდის, როგორც მაქ, მაგრამ ღამე მაინც მეტ შემთხვევაში არ მძინავს, როდესაც ნინოს ვიგონებ.

ეხლა კიდევ ეს მტანჯავს, რომ მიცვალებულთა მოგონების დღეს, 1 ნოემბერს, ნინოს საფლავზე ვერ ვიქნები. ოთხას ფრანკზე მეტი დამიჯდება მოსვლა-დაბრუნება და ვამჯობინე ძველისათვის დავამარაგო ცოტა თანხა. მერმე კიდევ ის მამშვიდებს, რომ

არა მიშავს რა, მაგრამ ნინობა დღეს, როდესაც თვალს წარმომიდგა ჩვენი ყოფილი ლხინის გადახდა ყოველთვის ამ დღეს, ცუდად გავხდი.

ქალბატონო ნამეტია, ჩემი მასპინძლები მთხოვენ ქინძის თესლს და დიდად დამავალებთ თუ გამომიგზავნით, რამდენიც შესაძლებელი იქნება. შარშან, მგონია, ქინძი ლევილშიაც ნაკლები იყო. თესლი გაამზადეთ თქვენ, როგორც სჯობდეს გამოსავაზნათ და გამოგზავნით სამსონი (ფირცხალავა) გამომიგზავნის. მას წერილით ვთხოვ ამის შესახებ. კოწია ერისთავის სიკვდილი გავიგე გაზეთიდან და დიდად მეწყინა. გიმნაზიაში შესვლის დღით-გან ვიცნობდი, ჩემი უფროსი ძმის ამხანაგი იყო და ჩემი დიდი პატივის მცემელი.

ზამთარი კარზე მოგვადგა და ჩემთვის ისედაც კრიტიკული მდგომარეობა უშეშობის, უნახშირობის და სხვადასხვა შევიწროებების გამო, ტრაგიკულ მდგომარეობადა ითვლება. ჩემი ხაზიანები და მებრძოლები პარიზში იბარგებიან ამ თვის ბოლოს. მეც ვცდილობ იქ მოვეწყო, მაგრამ ჯერჯერობით ვერაფერს გავხდი, ამიტომ ნებას ვაძლევ ჩემს თავს მოგმართოთ თქვენ, როგორც ჩემთვის ყოველთვის გულშემატკივარს და პატივისმცემელთ, და გთხოვთ, ყველაფერი დაწვრილებით ასწონ-დაწონოთ და მაცნობოთ, შესაძლო იქნება თქვენთვის თუ არა დამდვთ პატივი და იმ საზრდოსაგან, რამაც თქვენ თქვენთვის საღილ-ვახშმათ იკეთებთ, ერთი კერძი მეც მი-

თქვენისთანა ჭირისუფლები გყავს მანდ და საფლავს პატივი არ დააკლდება. ყვავილების ფული სამსონს (ფირცხალავა) დავეტოვე, მაგრამ შეიძლება ეხლა ის არ ეყოს, თქვენ დაუმატეთ და როდესაც ვიახლებით, მოგართმევთ. მე ერთი-ორი დღით ნოემბრის შუა რიცხვებში ჩამოვალ. ახალი ამბავი თუ რამეა მაქ, იმეღია, ერთი-ორი სიტყვით მოწერას არ დაიბარებთ. ნახვამდის.

თქვენი ექვთიმე თაყაიშვილი

**19.20.32
ქვირფასო ქალბატონო
ნამეტია!**

წერილიდან შევიტყვე, რომ კარგად ყოფილხართ და დიდათ მოხარული დავრჩი. მე

აქ ეხლა თბილი ამინდები დაიჭირა, ალბათ, მაქაც ასეთი იქნება. ვალოდია (გოგუაძე) ნესტორი (კალანდაძე) და ყველა ჩვენები დიდის სიყვარულით მომიკითხე და თუ რამე ახალი ამბავია თქვენში, მოწერას თუ არ დაიბარებ, დიდათ მადლობელი დავრჩები.

ვისურვებთ ჯანმრთელობას და კარგად ყოფნას ვალოდიათურთ. მე აქ მარტამდის ვაპირებ დარჩენას და შემდეგ ჩამოვალ მაქ, როდესაც ცეცხლის ნთება აღარ დამჭირდება.

თქვენი ექ. თაყაიშვილი

**12-IX-41
ლევოლი
ქვირფასო ქალბატონო
ნამეტია და ბატონო
ვალოდია!**

ზიაროთ, რასაკვირველია, ჯეროვანის საფასურის. პური მარტო ის მექნება, რაც ტიკეტიტ მერგება, სხვა „ტიკეტები“ ხორცისა, პატევისა, ზეთისა და სხვა თქვენს განკარგულებაში იქნება. მეორე დიდი დაბრკოლება უნდა ამთავითვე მიიღოთ სახეში. საუბედუროდ, მე ზამთარში თქვენთან სიარული არ შემეძლება, სიცივის გარდა, სოველ მიწაზე ფხვს ვერ მოვიცვლი, დავეცევი. იქნებ სევასტიმ მიქნას სიკეთე და მომარდოს საღილო და მასთან ცოტა რამე, რაც ვახშმისთვის გამომადგება. რასაკვირველია, სევასტის გაცდენამოტანაში, ანგარიშში უნდა მიიღოთ. მერწმუნეთ, რომ დიდად მესხარება თქვენი შე-

მიწვევებში გამგზავრებულმა ჩემმა კოლეგამ ზვიად მიქელაძემ, წარუშლელ შთაბეჭდილებათა შორის, უპირველესად ევროპის ამ შუაგულში მცხოვრები ადამიანების ტრადიციებისადმი დამოკიდებულებამზე ფეისბუქით მომწერა. ასეთი თანამიმდევრული და მიზანაუცდენელი მიზრუნება წარსულისკენ „გემერ ევროპას“ თურმე მარადიულ ახალგაზრდად აქცევს, რადგან სულიერი განახლების ფასეულობაზეა ორიენტირებული.

ევროპული ღირებულება დღეს ღირსების საკითხია და წარსულსა და აწმყოს შორის გაუწყვეტელი ჯაჭვის შენარჩუნება.

გერმანელები (ის ფენა, რომელშიც საზოგადოების ელიტად მოიაზრება) აგროვებენ მათი პირდაპირი წინაპრების თუ შორეული ნათესავების ფოტოებს, სცემენ წიგნებს, კატალოგებს, ამზადებენ ელექტრონულ ალბომებს.

იგივე საზოგადოება, გახლავთ თურმე უაღრესად მორწმუნე, ღვთისმოსიანი. ეკლესიასთან ურთიერთობა მათთან არა მარტო გარეგნული რიტუალია.

ღრმად მორწმუნეთა შორის არიან მწერლები, მხატვრები, პოლიტიკოსები, თვით მანკის თანამშრომლები და ა. შ.

წუხება, და ამიტომ ენერჯიულად განვაგრძობ ცდას პარნიზში მოწყობისათვის. თქვენი დავალება მაშინ იქნება საჭირო, თუ ჩემი ცდიდან არაფერი გამოვიდა საბოლოოდ, იმედია, პასუხს მიმცემთ.

მუდამ თქვენი ექვთიმე თაყაიშვილი

2-IV-1945
ლავილი

ძვირფასო ქალბატონო ნამეტია!

ხვალ-ზეგ მიხდება გამგზავრება და მინდა წერილობითაც გამოგეთხოვოთ და ერთხელ კიდევ უღრმესი მადლობა გამოგიცხადოთ იმ ყურადღებისთვის და პატივისცემისთვის, რომელსაც ჩემი ნინოს და ჩემდამი მუდამ იჩენდით და ყოველგვარად გვეხმარებოდით. მე ეს თავის დღეში არ დამავიწყდება. გარემოება გვაშორებს ერთმანეთს. თქვენი რთული ოჯახობის მოშლა ლევილში და ახლის დაწყება, თუნდ, საქართველოში, ძნელი იქნება, მაგრამ თუ გარემოებამ ეს მოითხოვა, ყველაფერი მოსალოდნელია და არეულ მსოფლიოში და მეტადრე საფრანგეთში, იმ შემთხვევისათვის იცოდეთ, ყოველ ღონეს ვიხმარ თუ ცოცხალი დავრჩი, რომ საქართველოში დაბრუნება მოგიწყობ და იქ შესაფერი ადგილი და სამოქმედო ასპარეზი გამოვინოთ, შენ და ვალოდიას მოწყობის უნარი დიდი გაქვთ და ამ მხრივ თავისას გაიტანთ და საბოლოოდ ყმაყოფილი დარჩებით. ყველაფერი ეს უკიდურეს შემთხვევისთვის. ეხლა კი გისურვებთ შენ და ვალოდიას ჯანმრთელობას და ხანგრძლივ სიცოცხლეს. თქვენი კეთილი გული და მასპინძლობა, ვიცი ჩვენს ემიგრაციას არ მოეძლევა, აგრეთვე, ზრუნვა ჩაგრულ და უპატრონო ბოვებებზე. ნინოს საფლავისთვის რაც საჭირო იქნება ფული, სოსო გოგოლაშვილი მოგართმევთ. ხარჯს ნუ მოერიდებით, მას ნათქვამი აქვს.

მუდამ თქვენი ექ. თაყაიშვილი

პეკა ფაღავა და იური ფაღავა

„ცნობილ იურისტ მეტი ფაღავას ექვსი შვილი ჰყავდა – იური, ვერა, გულნარა, ვენევერა, მამალე და მიხეილი.

უფროსმა ვაჟმა იურიმ იურიდიული ფაკულტეტი დაამთავრა გერმანიაში. დიპლომატიურ სამსახურშიც იყო ირანში. მერე ისევ ევროპაში დაბრუნდა... და არავინ უწყის, რატომ დასრულდა ასე ტრაგიკულად მისი სიცოცხლე. თავი მოიკლა... სენაში თვითმკვლელობით სავსეა იმდროინდელი ევროპული ლიტერატურა...

მართლაც „სად წაიყვან სადაურსა“ – როგორც ჩანს, ეს თვითმკვლელებსაც ეხება.

სურათში მარცხნივ ვერა ფაღავა, ცნობილი მხატვარი, რომელიც 1923 წელს გერმანიიდან პარიზის გარეუბანში გადასახლდა. რანსონის სამხატვრო აკადემიაში სწავლობდა. ჰქონდა პერსონალური გამოფენები პარიზში, პიტრ-

ბურგში, ბრიუსელში, ტურინში, რომში. მისი ნამუშევრები ევროპის ბევრმა ცნობილმა მუზეუმმა შეიძინა.

გარდაიცვალა 80 წლის ასაკში. ორივენი იური ფაღავა და ვერა ფაღავა დაკრძალულნი არიან პარიზთან ახლოს – ლევილის სასაფლაოზე.

ღავით ფაღავა

„ღავით ფაღავა პროფესიით ექიმი იყო. ამავე დროს არაჩვეულებრივი ხმის პატრონი, მუსიკალური. გიმნაზიას ამთავრებდა, როცა ბუკი-

ნისტ სოსო მერკვილაძის ოჯახში აკაკი წერეთელს მის მიერ შეთხზული მელოდია უმღერა „ციცინათელას“ ტექსტზე.

აკაკი მოხიბლულა მელოდითაც და ბიჭის მუსიკალური მონაცემებითაც. ამის მერე ის სიმღერა ძალიან პოპულარული გახდა, ყველა მღეროდა. მოგვიანებით ნოტებზეც გადაიტანეს.

„ციცინათელას“ მღეროდნენ ჩონგურბეც, გიტარაბეც, როიალბეც“.

სოფიო მელიქიძე (მელიქიძე)

„სოფიო მელიქიძე იყო მოდის კანონმდებელი თბილისში“. განსაკუთრებულად მომხიბლავად იცვამდა მოდის უკანასკნელ ძახილებზე. ჰქონდა კოტეჯამდე ლამაზი თმები...

ემიგრაციაში წავიდა... დიდი ხნის მერე პარიზში ვნახე სამინელ მდგომარეობაში. დაბერებული, განადგურებული, უმიძიესი შთაბეჭდილება დატოვა“.

ბაბო ღალიანი და კინი ფაღავა

„ჩემი უსაყვარლესი ბაბუა – კინი ფაღავა კომუნისტებმა დახვრიტეს 1924 წელს...“

ღამით, ჩემად ჩემი მორღე მოსე მარღანია და მისი შვილი გიორგი, ჩემი ძიძიშვილი, წავიდნენ იმ ადგილას, სა-

დაც გადმოცემით ვიცოდით, რომ დახვრეტილები ჩაყარეს. მოიპარეს კიჩი ბაბუას ცხედარი. მოასვენეს შინ... კუბოც ჩემად მოიტანეს და ჩავასვენეთ... მერე ჩემმა მორღემ და ძიძიშვილმა გვი-

ან ღამით კუბო მხრებზე გაიდვეს და შიშით რომ არავინ შეხვედროდათ წასვენეს შაურკარის სასაფლაოზე“.

მთვარის უკანა მხარე

ლუნათიზმი, სომნამბულიზმი, მთვარეული, ძილში სიარული — ამ მდგომარეობას ბევრი სახელწოდება აქვს, არსი კი ერთია. ადამიანი ძილის დროს უცნაურად იქცევა.

ეს მოვლენა ცნობილია უკვე რამდენიმე ათასი წელია. შუა საუკუნეებში მას უკავშირებდნენ მსოფლიო და მსოფლიო მთვარის გავლენას. თავად მთვარეულები კი მიანდებდნენ მთვარეულ და ბრალსაც კი სდებდნენ იმიერ კალაბრიაში კავშირში. მებრამ თანამედროვე მეცნიერება მოახდინა „ლამის მოსაძიებელი“ რეპროდუქცია, ლუნათიზმი მიიჩნია ნარკოზული ანთროპოგენური დადამიწება ადამიანის ტიპის 2,5 პროცენტში ძილის დროს დადის, საუბროს, გადააქვს ნივთიერი ერთი ადგილიდან მეორეზე, ადვილს უცვლის ავეჯს. ისინი ამას აკეთებენ მთვარის, ასე რომ შეიძლება მოგვეჩვენოს, თითქოს ადამიანი ახსოვდეს ადამიანს. მებრამ ეს მსოფლიო ერთი შეხედვით. როდესაც მთვარეულები კარის ნაცვლად შედიან ფანჯარაში, ცხადი ხდება, რომ მათი მოქმედება შეუცნობადია და თანაც სასიყვარულო.

რატომ ხდება ასე?

ერთხანს მეცნიერება მიანდებდა, რომ მთვარეულთა მოქმედება იმდენად უფრო სიზმარებრივია, ვიდრე რეალურად ისინი აკეთებენ იმას, რაც იმ მომენტში ისინი აკეთებენ. მებრამ ვარაუდობდა, რომ უარყოფითი ენერჯის გავლენის შედეგად, ელემენტარული ფორმების — მთვარის ტიპის ბიოელემენტარული აქტივობის რეგისტრაციის დახმარებით მეცნიერება შეძლებს დააფიქსირებინოს „შეხვედის“ დრო. აღმოჩნდა, რომ სომნამბულიზმი ხდება მსოფლიო მთვარის, რომლისაც ტიპი ნახევრადმთვარე — ნახევრად-ფიზიკალური მდგომარეობაშია. ეს ფაზა დგება დამიწებისთანავე და გრძელდება დაახლოებით 90 წუთი. მთელი ამ პერიოდის განმავლობაში მთვარეული აკეთებს ტონუსი, ადამიანი ხშირად გორგავს, მებრამ რაც მთავარია — არ ხდება სიზმარება.

დაავადების სანა

მედიკოსების ეჭვს არ იწვევს ის ფაქტი, რომ ღამის მოგზაურობას აქვთ მთავარი როლი მთვარის მიმართ. თუ ორივე მთვარეული მთვარეულია, მათი გავლენა მთ მთვარეულზე ალბათობის დაახლოებით 60 პროცენტით. სომნამბულიზმი ძირითადად გვხვდება 10-16 წლის ბავშვებში და მას თან ახლავს ძილში ლაპარაკი. დილით მთვარის — არ გავამახვილოთ ბავშვის ყურადღება მოხდარა, მებრამ პრობლემა აუცილებლად უნდა განვიხილოთ კლინიკის ფსიქოლოგთან, და კიდევ უკეთესი — ფსიქოთერაპევტთან. ვინაიდან მთვარეულების 65 პროცენტში ძილში სიარული არის ბავშვის ნევროზისა და გარდაიქმნება ნევროზის ნიშნად. ბავშვის ზრდასთან ერთად სომნამბულიზმი ბავშვის თავისით, მებრამ პროფილაქტიკისთვის რეკომენდებულია მივიღოთ უმჯობესი სედატიური პრეპარატები, ისეთები, როგორცაა ვალერიანი და შავალბაზა. ამ მოვლენის კომპლექსური მკურნალობა აუცილებელია იმისთვის, რომ შემდგომში არ მოხდეს ბავშვის ნევროტიზაცია და ებრძოდნენ ხასიათობის განვითარებას, ანუ ხასიათის ცვლილებას.

ასევე ცნობილია, რომ სერიოზული ფსიქიკური გადატვირთვები ნევროტიზმულ ლუნათიზმს იწვევს. ის ყველაზე ხშირად გვხვდება ბავშვებში და მოზარდებში. ეს დაავადება უფრო ხშირად ხდება იმ ბიოელემენტარული პროცესების თანხლებით, რომლებიც ხდება თავის ტვინის ქერქში, და ენდოკრინული სისტემის აქტიური მუშაობისთან, რომელიც თავის მხრივ „წარმოადგენს“ სათანადოდ განუვითარებელ ნარკოზულ სისტემას. როგორც წესი, საბავშვო მთვარეულობა თავისით ქრება.

მოზარდული მთვარეულობა — ესენი არიან ადამიანები, რომლებსაც ახსნიან მთვარეული ენერჯის გავლენის და დილხანს ვერ იძინებენ წარუმატებლობას. მათ ხშირად უკავიათ პაროსიზმული ლუნათიზმის დიაგნოზი, რომელიც გამოწვეულია ნევროტიზმით, გადაღლილობით, ეპილეფსიის ზოგიერთი ფორმებით, აგრეთვე თავის ტვინის სისხლძარღვით ან მძიმე ტრავმით. ასეთი მდგომარეობა შეიძლება იყოს ერთგვარი ან მეორეგვარი რეპროდუქცია. ამ შემთხვევაში უმჯობესია კონსულტაციისთვის მივმართოთ ნევროპათოლოგს ან ფსიქიატრს. თუ დაავადება ნევროტიკული ხასიათისაა, მკურნალობას წარმოადგენს ძილისა და ცენტრალური ნერვული სისტემის ნორმალური მოქმედების აღდგენა. ყველაზე ხშირად პრობლემა წყდება ფსიქოთერაპიის 2-3 სესიით და დამამშვიდებელი და ძილის მკურნალები წარმოშობის პრეპარატების მიღების მოქმედებით.

პაროსიზმული ფორმის დროს ნიშნავს ელემენტარული ფორმების ან თავის ტვინის ტომოგრაფიას, რათა უზუსტად განვიხილოთ მიზეზი და დანიშნონ სათანადო მკურნალობა.

ქარები ჩაქვით

ლუნათიზმის მთავარი საფრთხე დაავადებულთა გაზრდილ ტრავმატიზმთან. ამიტომ, ღამის გასაძიებელი ტრავმატიზმი რომ არ დაეთავსდეს, ღამისთვის უნდა დაიქნოს ფანჯარები, შემოსასვლელი კარები, დაავადებულთა ნივთიერი და ადვილად მხვდება ვადი საგნები.

არ არის საჭირო მთვარეულების გავლენა სიარულის დროს, მათ შეიძლება ძალიან შეეშინდეთ. ყველაზე უმჯობესია ნელა და მითითებულ მიმართულებით იგი სწორდნენ და დაეხმარონ.

მთვარეულებისთვის საბედობრივო რეკომენდაციების უპრავლესობა სადღეისოდ დაკავშირებულია მსოფლიო ძილისთვის ხელსაყრელი პირობების შექმნასთან.

უწინარეს ყოვლისა, ყურადღება უნდა მივაქციოთ დღის რეჟიმს. სასურველია დავწვით დასაძინებლად და ავდგეთ ერთსა და იმავე დროს. საღილის შემდეგ უმჯობესია არ დავლიოთ ნერვული სისტემის აღმზანები სანაპიროები — ყავა და მებრამ ჩაი. ძილის დარღვევების მოსაწესრიგებლად კარგია დამამშვიდებელი ნივთიერება-მარილიანი აბაზანები. პროცედურის დრო უნდა იყოს სულ ცოტა 30 წუთი, ვინაიდან ხანგრძლივად განაღებენ გარემოფერსა და მოქმედებს. მომავალი ძილისთვის სასარგებლოა დავლიოთ ფინჯანი ვალერიანის ან პიტნის ჩაი ან მივიღოთ შავალბაზის ნახეხის რამდენიმე წვეთი.

მართალია, მთვარის შუბი არ ახდენს ორგანიზმზე განსაკუთრებულ ზემოქმედებას, მებრამ როგორც ყველა ბავშვიანებელი — ანთუპედი ნათურა ოთახში, შუბის ღამ-შიონების შუბი — გვირგვინი ძილს. ამიტომ კარგი იქნება ფანჯარები დავებამოთ, საძინებელში კარგი მიკროკლიმატს ქმნის ნახევრების, გვირილის, პარანოსის, სანაპიროის არონატული ზეთები. ისინი დამამშვიდებლად მოქმედებენ ნერვულ სისტემაზე.

სხვათა შორის

ლუნათიზმთან არის დაკავშირებული ძილში ლაპარაკის რეპროდუქცია. ეს ხდება სიზმარის ან ღრმა ძილიდან არასრული გავლენების დროს. პირველ შემთხვევაში მძიმე ველებს მკაფიოდ და განსაზღვრავს, მეორეში — გაურკვეველი გურქვუნია. ამ მდგომარეობას რაიმე სერიოზული შედეგი არ აქვს. ეს არის, როგორც ხვრინვა, მსოფლიო სხვადასხვა შუბი ხელს ძილში.

დადაინის ზურგზე

გაქიქათი ბოვიქაბი დათანხმდნენ ჩაბარონ იარაღი, მებრამ რუსეთელს ურჩევნენ ჯარჯარობით აამირობი არ წავიდნენ

მთიანი ბადასთან ავტონომიური ოლქის შეიარაღებული ფორმირებები დათანხმდნენ, რომ დაეარონ იარაღი, მებრამ ჯერჯერობით არ არიან მზად გადასცენ ისინი, ვის გამოც დაინწყოს სპეციალური ოპერაცია პამირში. „პერსპექტივები უცნობია“, აღიარებენ ექსპერტები. ქალაქ ხოროგიდან გაიყვანეს საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ტურისტების წარმომადგენლები, რომლებიც იქ „გაიჩინდნენ“ კონფლიქტის გამო.

მორიგი ოლიმპიური კომპანიის ღონისძიებები - მოუწიეთ ტაივანის დროის მოხსნა

ლონდონის ცენტრალური ქუჩის გამფორმებლებმა გადაწყვიტეს ტაივანის ეროვნული დროს შეცვალონ ჩინეთის ტაიბების ოლიმპიური ნაკრების დროს, რომლის ქვეშაც ტაივანელი სპორტსმენები გამოდიან საერთაშორისო კომიტეტთან შეთანხმების საფუძველზე, რათა არ იქონიონ კონფლიქტი ჩინეთთან. ტაივანმა ლონდონს ბრალი დასდო ცენზურაში.

ჩინეთი ჩამოგრაული ქანახშირის შესაბინად მუშაობის დასრულება 53 კახი

კიდევ სუთის ძებნა გრძელდება. შახტში პირველი ჩამოგრევა უანის მარაში მოხდა ჯერ კიდევ ოთხშაბათს საღამოს. მაშინ მიწისქვეშ დაბლოკილი სუთი კაცი აღმოჩნდა. დაიწყო გადასარჩენი ოპერაცია, მებრამ სუთმაბათს დღისით მოხდა მეორე ჩამოგრევა.

არჩონაში თვითმფრინავი გასცდა ანაფრან-დასაფრან ზოლს და მხსნილი გაუჩნდა: რაილუნან მამაქაში და ორი ბავშვი

თვითმფრინავი ცდილობდა ქალაქ სედონის აეროპორტში აფრენილიყო, როდესაც შეეჯახა ასაფრენ-დასაფრენი ზოლის ზღუდვებს. დამსხვრეული თვითმფრინავი ეკუთვნოდა ყოფილ მძღოლსანს, 53 წლის პეტ პორტერს. თუმცა დაღუპულთა პიროვნებები ჯერჯერობით დადგენილი არ არის.

სინთეტიკურ ნარკოტიკებთან ბრძოლის ოპერაციაში ამერიკის შეერთებულ შტატებში: დაახლოებით 80 კახი, ამოღებულია 36 მილიონზე მეტი დოლარი

ამ ცოტა ხნის წინათ, ასეთი ნივთიერებები პრაქტიკულად ღიად იყიდებოდა ავტოგასამართ სადგურებზეც კი „არომბატული მოსანევი ნარკოტიკების“, „მომადუნებელი მარილები აბაზანებისთვის“ და „მცენარეების საკვების“ სახით. მაისის ბოლოს ფლორიდაში ნარკომანი „სინთეტიკების“, მოქმედების ქვეშ რომ იმყოფებოდა, თავს დაესხა ქუჩაში მოხეტიალეს და მას სახე მოაჭამა.

კალიფორნიელმა აღიარა, რომ რაკეტის კომპონენტებს აყიდდა ირანში

ანდრო ტელემს, რომელიც ირანული წარმომადგენლობის ამერიკელია, ბრალი ედებოდა შეიარაღებით ვაჭრობაში ულიცნობოდ და ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის ნებართვის გარეშე. სასჯელს სასამართლო მას 30 ოქტომბერს გამოუტანს. ტელემს ემუქრება 20 წლის პატიმრობა და ჯარიმა 250 ათასი დოლარის ოდენობით.

ნიუ-იორკში მხის სახსოვრებელ ხანს დაეხა: სულ მთა 24 კახმა მიიღო დახმარება და ტრავმები

დაიწყო ხანძარი. მისი ლოკალიზებისთვის მენაბრებებს დასჭირდათ ოთხ საათზე მეტი. შედეგად ორი მათგანი დაზარალდა, ერთი კრიტიკულ მდგომარეობაშია. ამას გარდა, პრაქტიკულად 18 ბინა მთლიანად დაინგა.

ჩვენი უახლესი ისტორია

შევიდაროთ ეს შეფასებას სხვაზე, რომელიც ცკ-ის ანტიპირულ კლენფურსსა და საბჭოთა მანქანათმშენებლო მიწისძვრად დაწინაურდა ვინაიდან გალიშვიტმა იპყარა: „პირის ხელმძღვანელების სტილი იყო დიქტატორული, უხეში, არაპარტიული... პარტიის საოლქო კომიტეტების მდივნებს ის დისკრძინირებდა თვლიდა...“

კი მაგრამ, მისი დროს, თავდაცვის სახელმწიფო კომიტეტის დისკრძინირები თუ არა, მაშ ვინ უნდა ყოფილიყვნენ, შინაარსების მხარაგებელ ოლქებში, საოლქო კომიტეტების მდივნები? ურალაშვიტმა ხარატმა ანთალოპატინსკიანი მორის 300 (სამასიქ პროცენტი იკისრა; როცა ჰკითხა, ეს როგორ შეძელიო, უახსუხა: ფხის ნვერავა დგომითო“. დიოდ დახვის სამართავ პარკიტაბს რომ მისწვდომოდა, ტანდაბალი ანთა „ფხის ნვერავა იდგა“ თერთმეტსაათიან ცვლაში!

რას იტყვიოთ — ამავეარი ადამიანების წინაშე საოლქო კომიტეტების მდივნები, „პარტიულ წინააქლოვებად“ უნდა გაჯვიგულიყვნენ, „აბტირებას“ უნდა მოყოლოდნენ თუ მათი საწარმოო მოღვაწეობის საქმიან კოორდინირებას უნდა შედგომოდნენ, როგორც დისკრძინირები? ეპ კი არა, ამ თხუთმეტი წლის გომონას წინ, გაბარჯვების გულიტების, „ფხის ნვერავა გეგარის“ წინ, გუხლევატ უნდა დახმობილიყვნენ!

ის გალიშვიტი ინჟინერი გახლდათ და იმავე 1941-ში, ურალაშვიტმა, კალინან მაცტრად იტხოვდა ქარხნის ხელმძღვანელებისათმ ტანის მომტაჟის დროის აკვითრად შემცირებას — ათჯერ... ჟოდა, ანთა მაცტრად იტყოდა — როცა ამა სიტუაციას მოითხოვდა — ლავრენტი გარინაც, შედეგად ფრონტი ზურგიდან იღებდა იმას, რაც გაბარჯვებას უზრუნველყოფდა. სწორად ამაში გაგონიტაგოდა ლავრენტი გარინას და ანთა ლოპატინსკიანი პარტიულუბა, იმითო, რომ ისინი სტალინის პარტიში შედიოდნენ.

ამერ კიდეც ერთი გრალდავა თითქოს „უპარტიულოვაში“, ლავრენტი პავლოვიჩის მისამართით წერილოვით გაგომტაჟული, სსრ კავშირის მიწისტრთა საბჭოს საქმეთა მმართველის მტ. კომაჩნიოვის მიერ უკვე გარინას დაპატირების მერა.

„გარინა შეუწყნარებლად აკიდებოდა პარტიულ და საბჭოთა ორბანოვას, გუშაკებს, ლონისკიებებს, ნარგავებს უპატრიცებლოვას ცკ-ის აპარატისაღმ; უსაქურგად მიწინადადა საზოგადოებრივ ლონისკიებებში მონაწილეობას...“

მერა რა, გარინას ამგვარი ძვევითა თუ ამგვარი შეფასებებით მხოლოდ ალტაცვაული უნდა დარჩე. მისი დროს სოციალიზმისთვის აბტირება კი არა, მისი დაცვა საჭირო, აშენება და პანფტიკიება; და ქვეყანას 1952 წლისთვის გვერი რამის თავიც ჰქონდა და შეკლავაც!

ოკ, რამდენი რამ შეგვექმო უკვე მაშინ! და იმდენ, რაც შეგვექმო, რამდენ რასა უნდა ვუგადლოდეთ გარინას ორბანოვატოვად და მმართველურ ნიქს, გარინას, რომელსაც კალუბდა „ადამიანური ფაქტორის“ მარჯვდ გამყენება იმისი საუკეთესო გამოვლენებით. ახლა ზოგჯერ წერენ, „ტანკოკრატების“ გალენკოვისა და გარინას ტანდემო, თუმცა არაპიტიარნი ნამდვილი, „ტანდემო“ არ ყოფილა და თუ პარტიკრატული მეთოდების მოყვარული გალენკოვი და გონიერი გარინა ხანდახან ისხდნენ ერთ „ველუსიკავა“, მაშინაც „ველუს“ მთელი კალიტი გარინა ატრიბუტავდა, ხოლო გალენკოვი, უკეთეს შემთხვევაში, მოქარაგას არ ამუხრუტავდა.

ამვე მიტყვი სხვადასხვა პოლიტოლოგის დაუსახუთებულ ვიტიცვაება, ყველაზე პროვაგანდირებულ თერისზე სტალინური სსრ კავშირის უმაღლეს ხელმძღვანელოვაში ვითომცდა გამუდგებული ინტრიგების შესახებ.

არ ვაგოვ, რომ ინტრიგები სულაც არ ყოფილა; იმისი თქმა მინდა, რომ ჯერ ერთი ისინი არ იყვნენ ისეთები, როგორცადაც აგვიწერენ, მორც — არც ისე პარსონიფიცირებული და მისამაც, რომ ლავრენტი პავლოვიჩი გარინა ინტრიგებს არ ეწეოდა. ჯამოთრებას მიერ ხანდახლამ ალექსეი ტოპტიგინმა, რომელმაც გარინაზე ხშირად ქკინაურად და უსუსად წერა, საფუხაროდ, მის გვერი რამ ვერ გაუტო და მიინდა, ტოპტიგინმაც წაწერა, მაგალიტად, ეს:

„გარინა, რომელიც ამავედც სახალხო-სამეურნეო საკითხებით საკამოდ მჭიდროდ იყო დაკავებული, ნალოდ მუშურდა ხდებდა და არა მარტო მუშურდა... ის სახელო-სამარწველო კომპლექსის ხელმძღვანელთა წინა რიგებში გამოდის. სტალინის სიცოცხლის გოლოვად არ გაუშვი ხელიდან სსრ-ის მართვის სადავებში. გარინა ამ სიტუაში მნიშვნელოვნებით მორა ფიგურა გახლავთ...“

... თუმცა ამახთან ერთად ის არ ასრულიებს აბტიურ როლს ვოხენსესკის, კუხენცოვის ფიგურების გარშემო გათამაშებულ პოლიტიკურ ბატალივებში — ყოველივე იმაში, რაც „ლენინგრაფის საქმედ“ მოინთლდა... სამაგირეოდ ლავრენტი პავლოვიჩის გამოქარას ერთობ ეწერა გიულად ცდილოვან ე.წ. „ვერცხილთა საქმეში — არსებიტად იმის წინააღმდეგ მმართველში...“

შვენიშნავ, რომ ტოპტიგინის მიერ ნახსენები „მგრალთა საქმე“ — მიუნდავდა იმისა, რომ გარინა მგრალი გახლდათ, მიუნდავდა იმისა, რომ სტალინის სიკვდილის შემდეგ ის მონაწილეობდა ამ საქმის დასურვაში — გვიანდელი სტალინური სსრ კავშირის ისტორიაში არაპერთმნიშვნელოვანი ფაქტია...

დავუბრუნდეთ „ინტრიგების“ თემას. წერენ, მაგალიტად, რომ სტალინის პოლიტიკა — ეს ინტრიგების ჯაჭვი იყო. ესაოდა, თავისი უახლოესი გარემოცვის აბიერა ჯგუფში (გალენკოვი, გულბანინი, ხრუშოვი, გარინა სტალინი ყოველანაირად უწყობდა ხელს მტროქმეობის გაღვივებას; ისო, განუწყვეტილად გადააბადილებას გალა-

ლი რანგის პარტიულ ხელმძღვანელებსა და სახელმწიფო უშიშროების მოხელეებს, არ აქლავს ზაფიზოდ საზამიტ წელიწადს ერთსა და იმავე ადგილზე დარჩენის საშუალებასო...

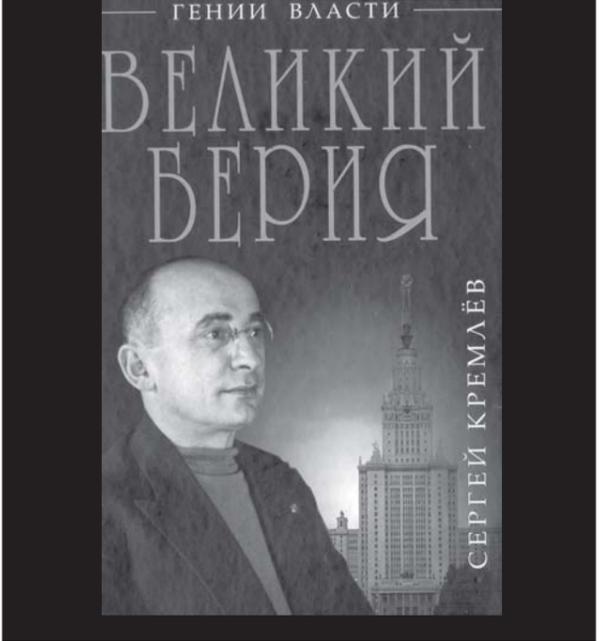
წერენ, რომ მაშინ არ ვიცოდით, რა განუხმეოლი იყო 1937-38 წლებში საბჭოთა ხალხისთვის სტალინისგან მიყენებული გოროტაბაო...

ეს როგორლა გავიგოთ? ვინმა თუ, ვთქვათ, ჭრილოვას მოგაყენებს, მე ეს მაშინვე მიცოდინება; და ეს რადა საშინელი გოროტაბაა, 1937-ში სტალინისგან საბჭოთა ხალხისთვის მიყენებული, თუ ამის თაგაზე ხალხმა მხოლოდ 1956 წელს შეიტყო ხრუშოვის განცხადებებიდან და ხრუშოვის საზაბანელთა ნაწერებიდან? ასე

სერგეი კრემლიოვი დიდი გარინა

რაქლენივთა თაჟი ახალი წიგნიდან

რომ, ეგების 1937 წელს სტალინმა ხალხს კი არ მიყენებ გოროტაბა, არამედ ხალხის მტრებს — როგორც უმაღვე გამოცხადდა კიდეცა? ხალხმა ეს გოროტაბა ვერ შეაჩინა, აი ხალხის მტრებმა კი დამახსოვრეს და დავიწყება ვერ შექმლეს, როგორც სტალინისთვის პატივა ვერ შექმლეს...

მოლოთ, ოლოდ, მივხედოთ მტკიცებას სტალინის მიერ სსრ კავშირის სპიცსასხსურების ხელმძღვანელოვის მუდმივი არავის შესახებ. იყო თუ არა სინამდვილეში ასე? ვიქტორ აბაკუშვიტი, ფაქტობრივად, ერთ ადგილზე იწადა 1943-დან 1951 წლამდე; სერგეი კრემლიოვი — 1943-დან 1953 წლამდე; ივანე მასლენიკოვი სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა მიწისტრის მოადგილე იყო 1943-დან 1954 წლამდე; ლავრენტი ცანავა პელორუსიის სსრ-ის სახელმწიფო უშიშროების სახალხო კომისარი-მიწისტრი გახლდათ 1943-დან 1951 წლამდე; ვასილი კორნეიშოვი სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარის-მიწისტრის მოადგილე — 1937-დან 1952 წლამდე (გარდაცვალების წლამდე)...

შეიქლება თუ არა თქმა, რომ საბჭოურ მის შემდგომ ხელმძღვანელოვაში სართოდ არ იყო ინტრიგები? ვნახით, როგორ გამოიყურებოდა მთავარი მისი შემდგომი „მჭიდო“. მოლოტოვი (დაბადების წელი 1890, პარტი-აშია 1906 წლიდან, კაბანოვიჩი (დ.წ. 1893, პარტი-აშია 1906-დან, მიქოინი (დ.წ. 1895, პარტი-აშია 1915 წლიდან, გულბანინი (დ.წ. 1895, პარტი-აშია 1917 წლიდან, გარინა (დ.წ. 1899, პარტი-აშია 1917-დან, გალენკოვი (დ.წ. 1901,

პარტი-აშია 1920-დან, ვოხენსესკი (დ.წ. 1903, პარტი-აშია 1919-დან.

ხრუშოვი (დ.წ. 1894, პარტი-აშია 1918-დან არ შედის სტალინის მიერ მის შემდგომ გაგართული „საღიღების მჭიდოში“, ისევე როგორც ქლენოვი (დ.წ. 1896, პარტი-აშია 1915-დან, ოლოდ ერთი კიდევი, მორა — ლენინგრაფში, თუმცა ორივე პოლიტიკურს სრულყოფილი ანი წერინა (გარინა და მასლენიკოვი პოლიტიკურს წერინა 1946 წლის 18 მარტს დაამტკიცეს).

რა პარტი-აშია ამა ადამიანებს და ყოველი უნდა — სტალინს, მოლოტოვს, კაბანოვიჩს, ვოროვილოვს, ქლენოვს, მიქოინასა? პირველ რიგში — რამელოვს და მადელი პარტიული სტაჟი. იმათი სულ საზაზაოდალი წლებში, რომესაც პიროვნება ყალიბდება, წინდა იდის ნიშნით გავიდა, პარტი-აში შინდა პრივილეგირებს კი არ მოახწავდა, არამედ ხიფათა, გადასახლება, საპატიმრობა, იატაკქვეშეთს... ანაირ პირებში ინტრიგებანი კი არა, პროფესიული რეპოლუციონერები იზრდებიან.

გარინა, გალენკოვი, ქლენოვი, გულბანინი, ვოხენსესკი პარტი-აში მოვიდნენ არა ინტრიგების გასაწვებად გააქარან „ნაღებინა“ წლებში; ოლოდ ვოხენსესკი და გალენკოვი (განსაკუთრებით უკანასკნელი მაშინვე გაპარტის ხაზით „მიდიოდნენ“, ცოცხალ მმართველობასთან მიმდებარინდა არ ჰქონდათ საქმე, რადაც „თამაშების“ ჩვევით შექმნა აპარატში უფრო იოლი როლი იყო, ვიდრე სახალხო კომისარი-აბტი. სტალინის სსრ კავშირში ხელისუფლების უფრო მაღალი დონე, პირველ ყოვლისა, ნიშნავდა უფრო მაღალ პასუხისმგებლობას და დიდ დატვირტვას, ოლოდ პირველ რიგში ეს საპარტი-ანი იმათ მიმართა, ვინც იგვარ საქმიანობას ეწეოდა, რომლის შედეგებიც მათი რეალური იყო. აპარატული კი...

მკითხველმა უთუოდ უკვე შენიშნა, რომ არაფერი არ მიმტაგას ხრუშოვზე, მაგრამ ის სტალინის სსრ კავშირის უმაღლეს ხელმძღვანელოვაში უნიკალური, სრულიად განსაკუთრებული ფიგურა აღმოჩნდა; მხოლოდ იგი იყო პირდაპირადი ინტრიგები და ფარისებვილი და მხოლოდ იგი უნდა გამოეყოს ყველა დანარჩენი მაშინდალი კოლავისაგან, როგორც საბჭოური ხელისუფლების სისტემური მიკუშოვა.

თუმცა 1940-იან წლებში ამავედ ჟორი იყო. ქვეყანა ვითარდებოდა, მში გაბარჯვებული გაწვდით და ასოფლიოს სახელმწიფოთა წინა რიგში გაგომოდა. მდებარეობა იცვლებოდა ყველა სფეროში. ხელისუფლება სულ უფრო ხდებოდა კეთილდღეობისა და სიახუნებატა სინონიმი. სრული არა, მაგრამ მიინდა...

თან მის შემდგომ სტალინის უახლოესი გარემოცვის ყოფიერების ხანაშიც შეიცვალა. არა, ამ ყოფიერებებიდან არ გამძრალა დაკავებულება და დიდი დატვირტვა, ისინი უფრო მშვიდი, ასე ვთქვათ, გემიური ხანაშიტისა გახლდა.

ამასობაში გალენი გარდებოდა. ყალადა გუშაგობაში რომ ხარ ჩაფლული, ინტრიგებისთვის როლი გცალია; რაც ნაკლებია საგუშაგო, მით მტინ ინტრიგების გაწვდით ალბათობა; ამითომაც სტალინის უახლეს გარემოცვაშიც კი 1950-იანი წლების დასაწყისიდან გამოჩნდა იმ ინტრიგათა ჩანასახები, რომლებიც უკვე სტალინის გარდაცვალების მერა გაღვივდნენ.

პირველი მსგებავი მიღება უცხოელთათვის მოლოტოვმა მოახყო საბარეო საქმეთა კომისარი-აბტი 1944 წლის 23 თებერვალს, ნითელი არმის 27 წლისთავთან დაკავშირებით. გარინა, გალენი, დანარჩენი თანამებარელოვის უმეტესობასაც, ისე როგორც თვით გალენს, მიღებებისთვის არა სცხელოდათ. გარინა — „საღიღების მჭიდი“ წვერებისგან განსხვავებით — იმ საღიღებაც კი არ ყოფილა, რომელიც სტალინმა 1945 წლის 28 მარტს გაუშარტა ჩხოსლოვაკიის პრეზიდენტ პენდს, მსაგვს ლონისკიება პირველად მხოლოდ ამავე წლის 11 აპრილს გამოჩნდა — გრუს ტიტუს პატივისცემად საღიღებ. საერთოდ ლავრენტი პავლოვიჩი არ გახლდათ ამგვარი აბტიკების მოყვარული, იალტაშიც, პოტსდამშიც მორა კლანვა მჭირა თავი...

ინტრიგებს მივუბრუნდეთ. განსაკუთრებით 1940-იანი წლების მორა ნახევიდან დაწყებული, ისინი მართლაც ხდებოდნენ სახელისუფლო გარემოს არსებობის დახანსიანთველი ტრისება და გადარჩენის საწინადავი; და ეს გარემო იწყებდა დაბატებით, გაბარჯნელი, მაღმორალიზებელი გავლენის მოხდას თავის უმაღლეს „შეფავაში“; და რაც უფრო ნაკლებად აბებდა პასუხს „პასუხისმგებელი მუშაკი“ კონკრეტული საგუშაგოსთვის, მით უფრო უშითარდებოდა საქმიანობის იმპტირებისკენ სწრაფვა, „პარტიულიობას“ ამოფარებულს.

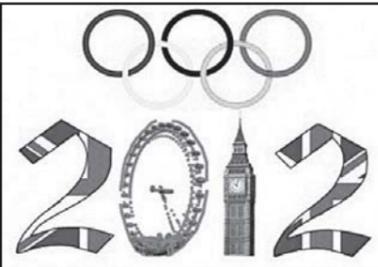
ტყუილად კი არ იყო, რომ 1947 წლის 28 მარტს, სტალინის ნიციტატივით, პოლიტიკურმა დაამტკიცა სსრ კავშირის მიწისტრთა საბჭოს და პარტიის ცკ-ის დადგენილება, „სსრ კავშირის სამინისტროვას და ცენტრალურ უწყებებში დირსების სამმართველოების შესახებ“, რომელთაც აქისრეოდათ ხელმძღვანელი, ოპერატიული და გეცნიერი მუშაკების მიერ ჩადენილი ანტიპარტიული, ანტისახელმწიფო და ანტისაზოგადოებრივ ძვევატა და ქვედატა ბანეილი, თუ ეს ძვევატა და ქვედატანი სისხლის სამართლის წესით სხვადასხვა არ ექვედადებარებინდა. დირსების სასამართლოები შეიქმნა პარტიის ცკ-ის აპარატსა და სსრ კავშირის მიწისტრთა საბჭოს აპარატშიც. ამ სასამართლოებში შექმნილი საზოგადოებრივი გაკიცვის, საზოგადოებრივი განაწინების გამოცხადება ან საგამომიგო ორბანოვათვის საქმის გადაცემა.

ლონდონი - 2012

ოლიმპიადა ციფრებში

ოლიმპიური თამაშების რიცხვების გარეშე წარმოდგენილია. შეჯიბრები რიცხვითაა დაკავშირებული, გამარჯვება და, ბუნებრივია, მარცხიც, თანხაც, რაც იხარჯება, თუ იგებს ვინმე, და ადა-მიანების რაოდენობაც, ვინც მივიდა, უყურებს და მონაწილეობს თამაშებში.

ბის სანდებლად მოგვყავს: სპორტი დი-ლი საზღვარსა და თვითმფრინავი დაე-ტევა იმ სივრცეში, რომელიც უმას-პინძლავს დღისა და ღამის განმავ-ლოში უკიდურესი თანხების გა-საშუალებლად ლონდონში ჩასულ 20 ათას რაპორტიორს, ფოტოგრაფს და, საბოლოოდ, ჟურნალისტს.

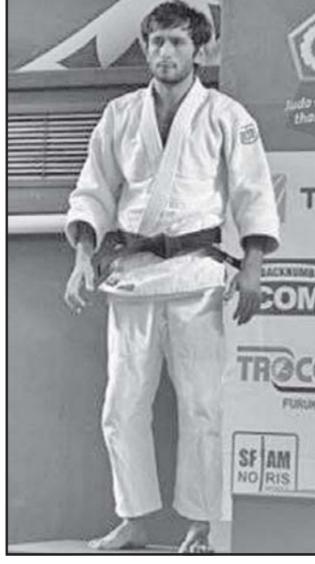
და, სულ მცირე 2000 სალაგანდარა ბი-ნდროვდა. სწორედ ამ რაოდენობის კუდიანი აფიზიზა ბადაიზანას მას-ლოვლად მდებარე საბანკაგო ნაპრაკალში. ოლიმპიურ სოფელში სულ დაიდგა ათი ათასი დროებითი ტუალეტი. ლონდონის ოლიმპიადაში მონაწილეთა 17 ათასი სპორტსმენი. ისინი წარმოადგენენ 204 სახელმწი-ფოსა და ტერიტორიას. თანხების განმავლობაში ოლიმპიურ სოფელში დარიგდება 150 ათასი პრა-ზურიპტივი. შედარებით-თვის: პეკინის ოლიმპიადის დროს გათი რაოდენობა 100 ათასი იყო. ზილეთის რაც შეეხება, 30-დან სამი ათას დოლარამდე ღირებულების ცხრა მილიონი ზილეთი და-იბაჭდა. მასურებულთა რაოდენობა ნახევარი მილიონია. ნაპრაკალში, რომელიც ოლიმპიური თამაშების და შემდგომი, ინვალიდთა თანხების დროს 13 მილიონი ულუფა სპეციალური შენობების და მას-სახურე პერსონალისა და მოხალისეების მიერ. ისიც დათვლილია, რომ ეს მასა 260 ათას ცალ ვურს შექაშს. დიდი რიცხვი მასურებულთა-გისა, რომლებიც ლონდონის ოლიმპიური თამაშების გა-სნას მინდობენ თვალს ტე-ლევიკარებზე - ის ოთხ მი-ლიარდს უდრის. 13 მილიარდ დოლა-რამდე ბიზნარდა ოლიმპიადისთვის მზადების ხარჯი. ისიც დათვალეს, რომ ოლიმპიური თამაშების გასნისა და დახურვის ცერემონიების დროს თითოეული საათი ათი მილიონი დო-ლარი ჯდება.

ოლიმპიადი

ბათილ შუკვანი

2004 წლის ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე ქართველ სპორტს-მენტაგან პირველი გავიდა სარბიელზე 60 კილოგრამ წონით კა-ტეგორიაში მოჭიდავე ძიუდოსტი ნესტორ ხერგიანი, რომელმაც მხოლოდ ფინალური პაექრობა დათმო და ვერცხლის მედალი დაიმსახურა. და აი, რვა წლის შემდეგ ლონდონში პირველი ჯილ-დოსთვის ისევე ძიუდოსტი იბრძოლებს, ისევე 60 კილოში, 24 წლის ბეთქელ შუკვანი. იგი საქართველოს ჩემპიონი და ორგზის მე-სამე პრიზიორია, ჭაბუკთა შორის ევროპის პირველობის ვერცხლის მედალოსანმა მსგავს შეჯიბრებზე ახალგაზრდებ-ში მე-3 ადგილი დაიკავა. მრავალი სპორტსმენის ტურნირის გამარჯვებულმა 2007 წელს კიუდოსტთა ეროვნული ნაკრავ-ის მიერ ევროპის ჩემპიონის მოპოვებაში დიდი წვლილი შე-იტანა. პარაპან კონტინენტის პირველობაზე ვერცხლის მედალი ეროპის სტამბოლში ქართველმა ფალავანმა ზაფიზულ სოლია სო-მის მსოფლიო პირველობაზე დასაჯდა. ჰოვანეს დათმინს, მსგავსი ჯილდოს მფლობელმა პერსონალმა ილგარ მუშუკიძეს, ნახევარფინალში რუსეთს სომხის ევროპის ჩემპიონი არსენ გალ-სტიანი დაამარცხა. აი, გადამწყვეტი პაექრობა კი უკრაინის სახელით მოსაპარუბა მსოფლიოს და ევროპის ჩემპიონ ბიორგი ზანთარასთან დათმო.

ამ ნიშნები სპორტსმენის პირად კოლეგიაში მეტი ჯილდო უნდა იყოს, მაგრამ ნაკრავში ადგილის დასაკვირვებლად უფროსი კონკურენტია უნდა დაეძლია: მის წინაშე სომხ სახელმწიფო ფალავანი - ნესტორ ხერგიანი და ლეონი ასუბანი გამოდიოდნენ. მირე ცის კაბალონზე ასევე ნიჭიერი მოჭიდავე ამირან პაპინაშვილი გამოჩნდა. ორივემ მო-პარვა ლონდონის ოლიმპი-ადისთვის საჭირო ქულაში. ზოლოთვე პაპინაშვილი ავადმყოფობა შეაწუხა, შუკ-ვანმა კი, პირიქით - ზაფიზულ ოზარბაქტის, ზუენოს-ბირე-სის მსოფლიო თასში და რიო-დე-ჟანეიროს „დიდი სლემის“ ტურნირში მიიღო. ცხადია, ნა-კრავის მოსაპარუბა მწვერულზე პაქრობა ზაფიზულაბაძის ოლიმ-პიურ გუნდში ადგილი გათ-ქილ შუკვანს ანდო.

- ყველა შეპრება გავიარე, პარად ვარ მომხატვარი. ფორტუნა უკრავს თუ არა მამცხე, მწვერულზე მისა და მოსაპარუ-ბისთვის უნდა გასაბრძოლო, - ბეთსრა ლონდონში გამარჯ-ვების წინ შუკვანმა...

სლანს დიდი პრიზიორია და მოსაპარუბა დიდი ორთაპროვალის დაწყებას. 60 კილოგრამ წონით კატეგორიაში პაპინაშვილი დღეს თბილისის დროით 12.30 საათზე დაიწყო. უკ-ვი ცნობილი ნიღოსყრის შედეგები. ბათილში პირველ მსგავსად ავსტრალიელ არნეი დიკინთან გამართავს ჩვენებურს კონკურენტის ქლავა არ უნდა გაუჭირდეს. ნარბაქტის შემთხვევაში შუკვანი ე-როპის მსგავსიონ სოფიან მილს და უკრაინის მიღება, რომელიც ორჯერ მასვე დახარცება უფრო ამირან პაპინაშვილს.

საქოლო გადეში ქართველი ფალავნის მხარეს არიან იაპო-ნელი მსოფლიოს ორგზის ვიცე-ჩემპიონი ჰიროაკი ჰიროაკა, პრისტანელი ეფლი მამაჩი, ჰოლანდიელი ქართველი მოჭიდავე ბიორგი ზანთარასი, რომელსაც წარბაქტის შემთხვევაში ბათ-ილში მხოლოდ ნახევარფინალში გადაეყრება.

რადგან ნიღოსყრე ჩამოვარდა საუბარი, გარეშე აქვე ვიტყ-ვით სხვა ქართველი ძიუდოსტის მიტოვება ვინაობა: ლავა შავალთუხაშვილი (66 კგმ კვალ პირველ წრეში ისვენებს, მიო-რეში კი ჩილელ ალმანდრო სენიგას შეხვდება. ნუგზარ ტა-ტალაშვილს (73კ ფორტუნა პირველსავე წრეში ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორი კი-ჩულ ვანვი არაბუნა. ავთანდილ ქრი-კიშვილი (84კ, ასევე, მიორე წრედან ჩაებავს პაქრობაში და სოკვატ ტომისლავ ბარბაქაძის გაუწევს ოკონტენტობას. ე-როპის ჩემპიონ ვარლამ ლიპარტიანი (90კ პირველ ორ წრეში შედარებით სუსტი მებრძოლი ხვდა - კამერუნელი დიუთო-ნე დოლსანი და ავსტრალიელი მარკ ანტონი. თუშვა მის მხარეს მოხვდნენ გაბარქაშვილი ოლიმპიური ჩემპიონი ილიას ილიანი (ჯარჯი ზვიდაშვილი და რუსი მსოფლიოს ვერცხლის მედალოსანი პიროლი დენი-სოვი. ლომარ შორსოლიანი (100კ რუ-შინელ დანიელ ზრეტას დაეჭიდა, სოლო მიმიე წონაში ადამ ოქრუაშ-ვილი გაერაბელი ევროპის ჩემპიონი-სა და მსოფლიოს ორგზის ვიცე-ჩემპი-ონის - ანდრეას ტოლცარის წინააღ-მდეგობის დაქლავა მოუწევს.

ბათილ შუკვანი და მისი გუნდი. ბათილ შუკვანი და მისი გუნდი.

ბათილ შუკვანი და მისი გუნდი

ყველას ხომ არ მოუგებენ?

შეგახსენებთ, რომ „მუღალ-2010“ უს-სანეთმა ვიცე-ჩემპიონის ტიტული და-ინახო, თუმცა სასერეთაფრიკული ფორ-ში მიიღო ტრიუმფით დაასრულა.

უს ფაქტი გათ გასაგონად მოვიხედავ, ვინც ლონდონის ოლიმპიადის სტარტზე იაპო-ნისთან მარცხის (აგვარადაც - 0:1) შე-დეგ მსოფლიოსა და ევროპის მოქმედი ჩემპიონები უკვე ჩამოვარდა. მოთხრობა იპონეთი, პატინაო, მოთხრობა!

- გაუნწყებთ | ტურის სრულ შედეგებს. „ა“ ჯგუფი ურუგვაი - საანდორობი 2:1, დიდი ბრი-ტანეთი - სანდორობი 1:1. „ბ“ ჯგუფი გაზონი - შვეიცარია 1:1, მესიკა - საანდორობი 0:0. „გ“ ჯგუფი ბრაზილია - ეგვიპტე 3:2, ბელარუსი - ახალი ზელანდია 1:0. „დ“ ჯგუფი იაპონია - ესპანეთი 1:0, კონდუსი - გ-როკო 0:0.

ვიტალი ჯაფარიძე

ფეხბურთი

როცა მზე ჩავიდა

მეორე ლიგის მეორე საკვალიფიკა-ციო რაუნდის საბასუსო შეხვედრაზე მიმავლს, რატომღაც შიშვედრაზე აზრი არ მასვენებდა - ემანდ, რაიმე ფარსა-გი არ მოხდეს და გორის „დილაში“ და-ნიაში ერთი კვირის წინათ მოპოვებული მინიმალური უპირატესობა არ გაფლან-გოს-თქო. ეტყობა, ამ შემთხვევაში ქარ-თული გულარზენობა უფრო მალელ-ვებდა, ვიდრე „ორპუსის“ ძალა.

„დილა“ - „ორპუსის“ 3:1 (0:1) (პირველი მატჩი - 2:1) გოლები: ვანაძე - 2, შაშიაშვილი; ეპორელი. როცა გასაგონებელი თანხის დაწყ-ების დროს ირგვინდნენ, ალბათ, ეგონათ, რომ ჩრდილოეთის კავანაძეა სიძვენი ბათნაგავენდეს ანტიმოპირველბა ტა-იზმა ზაფხულის სეზონში ჩაიწიარა.

სახელოვის სტადიონის სარკიელზე (რასაკვირვებელია, თემურ შალვაგარი-კის მიერ სათანადოდ შეფუცხუბა-სულ-დამოკლებილია, რომელზეც ნი-ნა სეზონში თანამად შეაბიჯა ქარ-თულ საკლუბო ელიტაში და, შინაგან საშემთა საშიშროს ევაგი, ეროვ-ნული თასის მოპოვებით ალნიშნა.

რაც შეეხება მორიბ ეტაჟს, იმ თემურ ქიციანი მიერ ვანაძე დახანდა უფლი „პ-ნორეთისის“ სახით განიღვებთ მატ-ჩი გამომცდელი გვამოვლავა. შილა-ქართულთა მანდას ვანაძისა და შ-პიაშვილის დისკალიფიკაციაც ავცი-რავს, რომლებმაც თბილისში მიორე ყვითელი ბარათი მიიღეს და კვირო-სელეთთან სასტარტო დუბლის გამო-ტოვება მოუწევთ, თუმცა, ვიბალოვ-ნებთ, გათი არაყოფის მიუხედავად, ალ-ნიშნული წყვილის ფავორიტს ჯგუ-ფურ ტურნირში გასასვლელად დიდი ძალიან მძაბვს დასჭირდება.

ბიორგი შოთაძე

წყალხტობა

ისევ გვასახელეს

უკვე გაუწევთ, რომ რომში ახალგაზრდა წყალხტობელთა საართაშორისო ტურნირზე ვ-მეტრინი ტრამპლინიდან სტობაში 16-წლიანთა შორის თანაბრ სიტინავე პირველი ად-გილი დაიკავა, სოლო 19-წლიანეში ალმანდრო გუჟა-ბიქია ბრინავს და იმსახურა. კომპრომიზიდან სტობაში ჩვე-ნეპურება მედლები გაცვალეს - გუჟაბიქიას ოქრო ეროვ (გეორგ-მისაში ადგილზეა გარაზილიელი ჯადსონ რონდი-ნელი და იტალიელი ბაბარილ აუბარი გავიღვენძე, სოლო სიტინავე მისაში ადგილი დაჰამაყოფილდა.

ბივი გაგუა

გაგიცა

ვლადიმერ ბარკაი

ის მოგავლის ფეხბურთს თაგაგობდა

ვლადიმერ ბარკაი ისეთ ფეხბურთს თა-მაშობდა, როგორსაც ასი წლის შემდეგ ითა-მაშებენო, - ბრძანა თავის დროზე ტყვიის ბურთის დიდოსტატის განუმეორებელი მა-ნერის შეფასებისას სულმნათმა ნოდარ ახალკვაში. იგი, მოგენსენებთ, ასე პიიპა-რად არ გასცემდა ასეთ აგანსებს.

ვლადიმერ ბარკაი

„გლოუსის“ თანამგრომელთა ავაგი, სა-დაც ეს უხვად ილუსტრირებული კრავუ-ლი ოპარატიულად დაიბაჭდა, არანაკლავ საბადლოვალს იმსახურებს.

სუბრობა იმით იყოს...

კაცოვო, რაღა მიიწვ და მიიწვ
გაუზინ აითესა სოფლიდან?
სახმეღურუს ვალიკო ძიგრო-

დავატირეპული არიან და
ვირ მოხყიდიოთო.
არ გადამირო, კაცო, ვის და-

ტად მიწვიანა, - მოლა ვალიკო,
- ავა ირანის პრეზიდენტი ნახე -
სატალიტური ანტიენაი სახლის

„სად ნაიყვან სადაურსა“

ბაქარ ბატონიშვილი (1700-1750)

კრეპულიდან „100 ქართველი უცხოეთში“

მხატვარ VI-ის ძე, ქართლის ორწლიანი მეფე (1717-1719). მოსკოვის ქარ-

სამეფო კარზე ალფრად მიიღო ქართველი მასწავლებლ-

1730 წელს პრესნაია ააფანა სასახლე და დასახლე იქვე, გრუ-

1748-ში ბაქარი ოფიციალურად სთხოვს სანიკარატორო კარს ს-

მოამზადა
თამაზ ებანოძემ

თეფშების
დემოკრატია

და ვადაზა აღდა - პარლამენტის
არკვევანადად გამოუშვან?
- არ გამოვარო.
- რატომო?

თაფშების დემოკრატია არა ააქვ
და ჩამოიხრე ვარ მიწვიანა?
- კარგი ერთი, თუ ახა ხარ, გა-

- დიად არ ამოგვან, მაგრამ,
როგორც ყური მოვკარი, თაფ-
შებს ივანეშვილის მოხარებაში

მაძვს სხვა არხებსაც ვუსმენდა
და ყველაწარი ინფორმაციას ვი-
ღებოდა. ძალიან კარგია, ჩამო

ოტია ჩართულანი

რეიტინგი

გედნიერება და მშვიდობა თქვენდა, ხალხო!

ისევე, როგორც იღბალი და უბე-
დობა ცხოვრებაში ყველაზე თანაბ-
რად არ ნაწილდება, სიმდიდრით,

151 ძველწინაში ჩატარდა „გედ-
ნიერების ინფორმაცია“ დაღვინისას,
ცენტრის ექსპერტები ისეთი კრი-

ადგილიც და კიდევ უფრო მეტად
რუსეთს (122-ე ადგილი).
ბარდა აღნიშნული გამოკვლე-

სომელი. გამოკვლევა-
ში ასევე აღნიშნულია,
რომ გოლო დროს

სულიერება

წმიდა მოწამენი - კვირიკე და იელიცა

28 ივლისს საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელი ეკლესია იხსენიებს წმიდა მოწამეებს კვირიკეს და იელიცას.

დიდმოწამე მარინა

30 ივლისს საქართველოს მართლმადიდებელი სამოციქულო ეკლესია იხსენიებს დიდმოწამე მარინეს.

გიული ლიპარტიანი

ჩვენი პრესდაიჯესტი

კუჭინჯაუ ვახუშტისა

დასაძმების სამინისტროს აპარატი საბარბო ვალევიდან ფინანსდება

როგორც ეკონომიკის ექსპერტი ლალო პაპავა ამბობს, ასეთი სტრუქტურის შემთხვევაში აუცილებელი იყო, თუშეცა, ანაფორულად, არ მისმის ამის შემთხვევა და ჯანდაცვის სამინისტროსთვის „პროგრესი“ სახელის შენარჩუნება, რა საჭიროა.

წლიულს თხილი ცოტაა და გაქვირდება

თხილის მოსავალი შარბანდელთან შედარებით წელი მცირეა. ამის მიზეზად დასაძმებელმა საბარბო ვალევი მოსახლეობას ე. წ. აპარატულ თეთრ პაპავას მიიჩნევს, რომელიც თხილის ნაყოფს გამოტანისთანავე შეიძინა, მკვნივლიანი მოსავალს დაელოდა ანაფორულად, მაგრამ პრევენციული ღონისძიებები არ გატარებულა.

რუსეთმა თუშეთში საზღვარი 3 კილომეტრით გადაინაცვლა

რუსეთი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევის ყველა ფორმას იხილავს. იქნება ეს დანაშაული თუ ფარულად წინ წაშვება. ასე რუხ-რუხად რუსეთმა უკვე საკმაოდ დიდი ტერიტორიები მიიტაცა. ამ მხრივ განსაკუთრებით სავალალო მდგომარეობა საქართველოს მთიანეთშია. საზღვრისპირა სოფლები თითქმის დატოვებულია, რაც რუსეთს საზღვრის დარღვევაში ხელს უწყობს.

„მოღერიზი“ რკინიგზის სადგურებში ხალხი სავიზიტო მისიონერებს დაიკავა

თითქმის მთელი საქართველოს მასშტაბით „მოღერიზი“ რკინიგზის სადგურებში სავიზიტო მისიონერები არ არის. ასევე მოუწესრიგებელია მატარებლებში არსებული სავიზიტო მისიონერები, თანაც ის, რომ იმ შემთხვევაში, ამიტომაც მგზავრები ან გუჩქებით სარგებლობენ, ან კიდევ რკინიგზის სადგურებთან ახლომდებარე სხვადასხვა ორგანიზაციების წარმომადგენლებს უხვევნიან, რომ გუნდებში მონაწილეობის დაკავშირებაში დახმარება აღმოუჩინონ.

„რეზონანსი“

რეკლამა გ. ახვლედიანის ქ. №19. „საქართველოს რესპუბლიკაში“ 299-62-77; 599 32-85-76.

კადრი

ნინო ალექსანდრიანი

ადამიანი და განცდა

რისკის სიკეთე

ადამიანის ორგანიზმს ძლიერი ემოციების დიდი მოთხოვნილება აქვს, უნიარესად კი მას ინტერესი და... შიში ეხატაობება!

მოგვიანებით გარკვევა, რომ ამ პროცესში ასევე სხვა პორმონი, სეროტონინი გარეული, რომელიც ასევე „პალსისმგებელი“ ნიაროვნებაზე. თუკი ორგანიზმში მისი უკმარისობაა, მაშინ ადამიანს რისკთან დაკავშირებული რაიმე ქმედების ჩადენის დაუოკებელი სურვილი უჩნდება.

ეს თეზისი ნიუ-იორკის უნივერსიტეტის ფსიქოლოგების მიერ ჩატარებულმა ექსპერიმენტმა დადასტურა. მოხალისეებს ვირტუალურ ტირში კალიან პატარა ზომის სამიზნეში უნდა ესროლათ. მოთამაშებს რამდენიმე ცდის უფლება მისცეს, რა დროსაც ისინი ღარწუნდნენ, რომ გოტყმა კალიან კეალია - ექსპერტებმა თანადაც შეასწავს 50/50-ზე შეაფასეს. შემდეგ კი მკვლევარებმა მსროლელებს უთხრეს, რომ თუ სროლას გადაწყვიტდნენ, 100 დოლარის მოგება შეაქვოთ, თუ არა - 40 დოლარს ყოველგვარი სროლის გარეშეც მისცემდნენ. შედეგი მოლოდენი იყო: თითქმის ყველა „საუქარზე“ უარი განაცხადა და სროლას ვუფლა - ადოლარინა პრიზა ყველას სისხლი აუჩქადა. მაგრამ ხოლოს ყველა ხელომცარული დარცა...

ფსიქოლოგები ღარწუნებულნი არიან: რისკიანი საქციელებისადმი მიღრეპილება კაცობრიობას სისხლში აქვს. ამერიკის კლივლენდის საამოციონო ცენტრის პროფესორის მარკინ ტუპერმანის გამოკვლევების შედეგად დადგინდა, რომ კლიერი ემოციები ადამიანის ორგანიზმს პერიოდულად წყაღივით სტირდება, აღრანალინით მისი გაჯერება მხოლოდ ინტარესისა და შიშის განცდის დროს ხდება. თავისი შეაღდენლოგით თირკმელზედა ჯირკვლების ეს ძირითადი ჰორმონი კალიან ვაგვს ნარკოტიკს, რომელსაც „უშიშარ ღომაგად“ გადასაქცევად, სახრამთ ამერიკის ინფილემები ველური კაქტუსის ერთ-ერთი ნარსახეობიდან იღებენ. რისკი უარყოფით ემოციებს იწვევს, რომლებიც, როგორც აღმოჩნდა, ნავისშიერ ცოტხალ არსებას სტირდება. ეს ღაგორბტორიულმა ცდებამც დადასტურა: ვირთაგვებს მცირე სიმაღლიდან აგდებდნენ, ზოგჯერ საკვებს არ აქლავდნენ, ღაგაგოგით კაქტუსს სინათლეს უთებდნენ. მაგრამ, საგოლო ანგარიშით, აღმოჩნდა, რომ ექსპერტულ სიტუაციებში გამოვილივა ცხოველებმა სიშვირება და კოგორბტი მყოფ თანამოქმედებზე დილხანს იცოცხლეს. ჯანსაღი შიშის დადებითი მხარე ისაა, რომ იგი ნივთიერებათა ცვლის პროცესებს აჩქარებს, თავის ტვინის კვებასა და ორგანიზმის ინფექციებისადმი წინააღმდეგობის გაწევის უნარს ზრდის.

ამიტომაც შეგვიკლია ვიწვიროთ, რომ რისკისადმი მიღრეპილება გუნებაა ადამიანში სწორად ამის გამოჩალო. იარუსალიმის ეგრაული უნივერსიტეტისა და ვერცოვის უსკიტილის მიცენიარება რიჩარდ ეგშტინის ხელომცენალოგით მგჯრი განცდების ძიებაზე პასუხისმგებელი გენიც კი აღმოჩინეს, რომელიც თავის ტვინში დოფამინის სინთეზზე პასუხისმგებელი. ეს ნივთიერება კი აღრანალინის წინამორბედი, მას ასევე სიამოვნების ჰორმონს უწოდებენ.

ანაკლოტაბი

- არ ნანობ, რომ გათხოვდი?
- მე რა, ადამიანი არა ვარ? რა თქმა უნდა, მეცოდება ჩემი ქმარი.
- გუშინ ყაჩაღები დამესხნენ. ქისა და საათი წამართვეს.
- კი, მაგრამ შენ ხომ კრივი ჩემპიონის მედალი გაქვს!
- მედალი ვერ იპოვეს.
- იცი, ადამიან...

ნები ჩემში მუდამ განსხვავებულ გრძობებს ინევენ, - ეუბნება ბიჭი გოგოს.
- მე რომელ გრძობას ვინევენ შენში? - კეკლუტობს გოგო.
- იუმორის.
სტუდენტი გოგონა თავის შეყვარებულს მესიჯს უგზავნის: „მაგინე, გამოცდაზე წავედი!“
ორიოდ წუთში კი ახალი მესიჯი გაუგზავნა: „მაგინე, მაგრამ ასეთი სიტყვებით არა!“

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA. გამომცემელი: შპს „თანადგობა“-იგაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამოცემელი“ ტ. 599 79-76-79. იკაქმება „კოლორში“ (რკინიგზის ჩინი, № 20). ISSN 2233-3851. მთავარი რედაქტორი ალექო ასლანიშვილი 299-62-77; 599 56-81-86. პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გოგიაშვილი 599 53-76-16; რუსლან რუსინი 599 17-21-21; სპარტაკ ქოზულია 599 36-00-35. პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაძი 514 33-33-24.